

MOCIÓ SOBRE LA IL·LEGITIMITAT I IL·LEGALITAT DELS TRIBUNALS FRANQUISTES I DE CONDEMNA INSTITUCIONAL DE LES SENTÈNCIES DEL TRIBUNAL DE ORDEN PÚBLICO

Les entitats de memòria democràtica: Associació catalana d'expresos polítics, Fundació Cipriano García-CCOO, Amical d'antics guerrillers de Catalunya, Amical de les Brigades Internacionals, Amical de Mauthausen i altres camps, Ateneu Memòria Popular, Associació Pro-Memòria als Immolats per la Llibertat a Catalunya, Associació Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat , proposen per a la seva aprovació: una resolució de condemna dels consells de guerra i sentències del Tribunal de orden públic, de la dictadura franquista, i fer suport als familiars de les persones represaliades, a fi de sol·licitar la nul·litat de les sentències imposades.

L'ocupació militar feixista a Catalunya i Espanya, va provocar una intensificació de la brutal repressió exercida per Franco i els seus partidaris, que havien començat, amb el cop d'estat el 18 de juliol del 1936, amb el suport de Hitler i Mussolini, preludi de la II Guerra Mundial.

Van exercir una repressió planificada i sistemàtica contra tots els i les republicanes. Per mitjà de lleis exprés:

Ley de responsabilidades políticas, i Ley de represión de la masonería y el comunismo.

Mes de 500.000 persones foren represaliades a tota Espanya A Catalunya va haver-hi 66.643 procediments militars, dels quals 4.000 persones foren condemnades a mort.

Segons el nou règim es tractava de fer una depuració massiva de republicans, "calia desinfectar el solar patri".

Les investigacions històriques, assenyalen que la repressió franquista va produir una perversa paradoxa històrica: totes les persones foren acusades de "Rebelión Militar", pel règim militar triomfant, quan els que ho havien fet eren els militars colpistes, contra el legítim govern democràtic de la República.

Aquesta repressió va empresonar molta gent, des dels primers dies de l'ocupació militar, sobresaturant les presons, que les condicions infrahumanes de les mateixes va provocar la mort per maltractaments, fam o malalties, a nombrosos presoners i presoneres

Els afusellaments van ser continuats, la major part d'ells al Camp de la Bota, indret on, des del 2019, hi ha un mural de record de les víctimes.

Els consells de guerra es van fer a partir de la Ley de responsabilidades políticas penalitzava a qui hagués intervingut en els fets d'octubre del 1934, o hagués donat suport al Front Popular.”.

La dictadura Franquista va elaborar un expedient general contra tots els acusats i acusades, conegut com la “Causa General”. Basaven les acusacions en els informes dels nous alcaldes franquistes, la Falange, la Guardia Civil, alguns capellans, i les denúncies de particulars. Aquests expedients es van fer sense proves contrastades ni garanties jurídiques. Amb la tortura i les vexacions com a mètode habitual d'interrogatori, executades per un règim dictatorial.

Les acusacions, van estar basades amb el Codi de Justícia Militar: Article 237 Rebelión militar, condemna de 12 anys i 1 dia a 20 anys; article 283 Adhesión a la rebelión militar, de 20 a 30 anys o pena de mort. Article 240 Auxilio a la rebelión militar de 6 a 12 anys.

A més d'aquests consells de guerra, amb les acusacions de la Causa General, la dictadura en va fer molts d'altres, amb opositors demòcrates que foren detinguts, militants sindicals o polítics, guerrillers republicans,....

A partir de l'any 1963, la repressió política es va exercir també per mitjà del Tribunal de Orden Público, contra totes les persones detingudes per accions d'oposició democràtica.

La gran majoria de les persones represaliades, quan sortiren de la presó, varen tenir una vida plena de dificultats, eren vigilades per les forces de repressió, varen patir inhabilitacions per feines públiques, dificultats per aconseguir feina, etc. En alguns casos es varen veure obligades a canviar de residència o exiliar-se.

Un cop recuperada la democràcia, més tard del que hauria calgut, es van donar algunes tímides passes per la recuperació de la memòria democràtica

El Congreso de los Diputados, l'any 2004, va aprovar, una primera llei de memòria històrica, encara força insuficient, que va significar el primer pas de recuperació de la Memòria.

El Parlament de Catalunya va aprovar l'any 2007 la Llei 13/2007 del memorial Democràtic i l'any 2009 la Llei 10/2009 per la localització i persones desaparegudes (Llei de fosses).

L'any 2017, la llei 11/2017, va declarar il·legals els tribunals i consells de guerra que van actuar a Catalunya, des de 1938 fins al 1978.

Entre moltes altres actuacions, es va publicar la llista de tots els represaliats i represaliades catalanes, que es consultable al banc de la memòria, del Memorial Democràtic de la Generalitat.

Es va promoure també les indemnitzacions econòmiques per a les víctimes que van patir represàlies.

Amb l'aprovació de la Llei de Memòria Democràtica, Llei 20/2022, tot i que arribem tard, 44 anys després de l'aprovació de la Constitució, s'obre un ventall de possibilitats que cal aprofitar per desenvolupar-la i aplicar-la de manera conseqüent.

Aquesta Llei es fonamenta en els principis de veritat, justícia, reparació i garantia de no repetició. I la seva implementació pretén desenvolupar, avui, la defensa dels valors democràtics, la convivència, el pluralisme polític, la preeminència dels drets humans, i promoure la cultura de la pau i la igualtat.

D'acord amb els principis d'aquesta llei, l'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat

Acorda:

Primer.- L'Ajuntament reconeix la il·legitimitat i il·legalitat dels tribunals franquistes, i el caràcter il·legal i radicalment nul de totes condemnes i sancions. Per la qual cosa proclama la condemna institucional dels consells de guerra, així com les sentències del *Tribunal de Orden Público*.

Segon.- L'Ajuntament es compromet a informar a la ciutadania, i difondre els drets de les víctimes, creant els instruments d'assessorament i acompanyament oportuns, a fi i efecte de facilitar a les famílies de les víctimes i persones represaliades per la dictadura franquista que ho sol·licitin, el suport necessari per obtenir les certificacions de nul·litat i reparació.

Tercer.- L'Ajuntament, d'acord amb l'article 35 de l'esmentada llei, es compromet a revisar els "elements contraris a la memòria democràtica les edificacions, construccions, escuts, insígnies, plaques i altres elements adossats a edificis públics o situats a la via pública, d'exaltació del cop militar i de la dictadura i/o de les potències que van col·laborar amb el règim franquista". Igual consideració tindran els topònims del nomenclàtor i la denominació de centres públics".

Quart.- L'Ajuntament, d'acord amb l'article 40, adoptarà "les mesures oportunes per revisar d'ofici i retirar la concessió de reconeixements, honors i distincions que resultin manifestament incompatibles amb els valors democràtics", i que comportin exaltació o enaltiment del cop militar, la Guerra o la Dictadura.

Cinquè.- L'Ajuntament, d'acord amb l'article 53: Difusió, interpretació i promoció ciutadana, farà esment dels "Llocs de memòria democràtica que tenen una funció commemorativa, d'homenatge, didàctica i reparadora".

Sisè.- L'Ajuntament promourà activament polítiques integrals de memòria democràtica, destacant la que fa referència a la memòria de les dones i també el

que fa referència a la matèria educativa: formació del professorat, material didàctic i foment de les polítiques de memòria a les aules.

Setè.- L'Ajuntament farà pública i donarà compte d'aquesta resolució a les entitats de memòria democràtica promotores: Associació catalana d'expresos polítics del Franquisme, Fundació Cipriano García-CCOO, Amical d'antics guerrillers de Catalunya, Amical de les Brigades Internacionals, Amical Mauthausen i altres camps, Ateneu Memòria Popular, Associació Pro-Memòria als Immolats per la Llibertat a Catalunya, *Associació Memòria Històrica i Democràtica del Baix Llobregat*, així com a les entitats de memòria presents al municipi.

Vuitè.- L'Ajuntament comunicarà la resolució al Ministeri de la Presidència, Relacions amb les Corts i Memòria Democràtica, el Departament de Justícia, Drets i Memòria, els grups polítics del Congrés dels Diputats i Senat, Parlament de Catalunya i entitats municipalistes de Catalunya.

Jordi Pérez Pineda
Portaveu Esplugues En Comú Podem

Firmado por JORDI
PEREZ PINEDA - DNI
27309020Q (TCAT), el
día 09/02/2023 con un
certificado emitido
por EC-SectorPublic

